

Sygn. akt I C 978/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2014 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Damian Czajka

Protokolant: Karolina Nesterewicz

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2014 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa A. G.

przeciwko S. C. F. I. Z. N. F. S. z siedzibą w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. powództwo oddala;

II. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej 3.634 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygnatura akt I C 978/13

UZASADNIENIE

Powód A. G. wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym z weksla, przez Sąd Rejonowy w Jaworze dnia 25 lutego 2009 r. w sprawie (...), opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 9 kwietnia 2009 r. Uzasadniając żądanie wskazał, że wierzytelność potwierdzona kwestionowanym orzeczeniem została zapłacona, a zarzut tej treści nie był przedmiotem rozpoznania w postępowaniu (...). Roszczenie to wynika bowiem z umowy kredytu jaką powód zawarł z cedentem strony pozwanej - (...) S.A. Odziałem w J., na zakup samochodu osobowego F. (...) na kwotę 26 100 zł. Zgodnie z jej postanowieniami kredyt spłacony miał być w 60 miesięcznych ratach, zgodnie z planem spłaty, począwszy od 1 października 1999 r. Powód terminowo regulował raty przez okres około roku, wpłacając w tym czasie co najmniej 10 000 zł, po czym zaprzestał wywiązywać się z płatności. Po wypowiedzeniu umowy Bank, na podstawie wystawionego bankowego tytułu egzekucyjnego z 19.03.2001 r., wszczął przed Komornikiem Sądowym Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku postępowanie egzekucyjne o zapłatę należności głównej z kredytu w wysokości 9 000 zł oraz wydanie samochodu F. (...), będącego zabezpieczeniem spłaty kredytu. 31 maja 2022 r. Bank zawiadomił Komornika oraz powoda o odebraniu pojazdu, nie informując następnie o fakcie jego sprzedaży i sposobie rozliczenia uzyskanej ceny na poczet egzekwowanej należności. W tych okolicznościach zważywszy na spłatę w terminie co najmniej 10 000 zł oraz brak odliczenia od zadłużenia ceny ze sprzedaży kredytowanego pojazdu, do czego zobowiązany był egzekwujący Bank, zobowiązanie powoda zostało spełnione. Pomimo zapłaty, wierzytelność w dniu 7 października 2005 r. została przez (...) S.A. zbyta w drodze cesji na rzecz S. C. F. I. Z. N. F. S. w W., który wystąpił przeciwko A. G. o zapłatę 51 411,24 zł. Na podstawie wydanego przez Sąd Rejonowy w Jaworze tytułu wykonawczego, będącego przedmiotem niniejszego postępowania, wszczęta została przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Tomaszem Zygmąńskim egzekucja sądowa, przekazana następnie Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku Henrykowi Suszyckiemu. W ocenie powoda powództwo, poza zarzutem zapłaty, winno

być uwzględnione, ponieważ dochodzone roszczenie uległo przedawnieniu. Cedujący wierzytelność bank pismem z 8 listopada 2005 r. zawiadomił organ egzekucyjny o zmianie wierzyciela i od tego czasu ani dotychczasowy wierzyciel ani pozwany Fundusz nie podejmowali przez komornikiem żadnych czynności. Dopiero 19 lutego 2009 r. strona pozwana wystąpiła z powództwem przed Sądem Rejonowym w Jaworze. W ocenie powoda, realizowana obecnie wierzytelność pochodząca z czynności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, przedawniła się z upływem trzyletniego okresu, z art. 118 k.c. od kiedy Komornik winien umorzyć egzekucję wszczętą przez Bank, tj. z dniem 8 listopada 2008 r.

Pozwany S. C. F. I. Z. N. F. S. w W. wnosząc o oddalenie powództwa w całości, przyznał, że w dniu 18 sierpnia 1999 r. powód zawarł umowę kredytu bezgotówkowego na zakup samochodu marki F. (...), z jednoczesnym przewłaszczeniem pojazdu na zabezpieczenie. Plan spłaty kredytu oprócz sumy 26 100 zł przewidywał zapłatę w ratach dalszej sumy 14 433,12 zł tytułem należnych odsetek za udostępnienie kapitału, przy czym wedle postanowień umowy część każdej z rat zaliczana była na poczet wskazanego wynagrodzenia banku, w sposób szczegółowo wskazany w planie spłaty. Dodatkowo w razie braku uiszczenia raty bądź jej opóźnienia, powstałe z ten sposób dalsze należności w postaci dodatkowo naliczanych odsetek, wyprzedzały wymagalność kapitału, powodując zmniejszenie wysokości przeznaczanej na niego części raty. Wobec nie płacenia rat zgodnie z harmonogramem Bank wypowiedział umowę, rozpoczynając od tej chwili naliczanie odsetek karnych (umownych) od całej zaległości. Na podstawie wystawionego 19 marca 2001 r. bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), w którym wysokość zadłużenia powoda opiewało na 27 649,26 zł (23 324,96 zł - należność główna, 4 283,60 zł - odsetki umowne i 40,7-0 zł - koszty monitów), wszczął egzekucję poszerzając żądanie o wydanie przewłaszczonego pojazdu. Po jego odebraniu, samochód sprzedany został za pośrednictwem auto komisju (...) w L., za cenę 8100 zł, co zgodne było z wyceną dokonaną na zlecenie wierzyciela przez rzeczoznawcę. Pismem z 9 lipca 2002 r. Bank (...) S.A. powiadomił A. G. o rozliczeniu wpłaty z tytułu sprzedaży auta na poczet zadłużenia, w ten sposób, że do zapłaty jako należność główna pozostało 15 474,92 zł. Pozostała do zapłaty wierzytelność, wynosząca na dzień cesji 45 706,58 zł (z czego 30 231,66 zł tytułem odsetek) bank scedował na pozwanego fundusz w dniu 21 października 2005 r. W tych okolicznościach, na podstawie weksla opiewającego na 51 411,24 zł, z uwagi na zaliczenie do sumy dłuższej dalszych odsetek narosłych po dacie przelewu, pozwany Fundusz wystąpił z pozwem o zapłatę, który Sąd Rejonowy w Jaworze uwzględnił w całości. Uzyskany w ten sposób kwestionowany tytuł wykonawczy stanowi podstawę toczącej się obecnie z wniosku strony pozwanej egzekucji przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku Henrykiem Suszyckim z Kancelarii Komorniczej w Kłodzku. Mając na względzie wskazane okoliczności pozwany Fundusz zarzucił, że kwestionowany tytuł obejmuje wierzytelność niespełnioną. Wbrew twierdzeniom powoda, uiszczone dobrowolnie raty oraz uzyskana przez bank cena przewłaszczonego pojazdu nie zaspokoili w pełni długu. Nadto, prezentowana podstawa powództwa przeciwegzekucyjnego nie może być powoływana bowiem prowadziłoby to naruszenia powagi orzeczenia Sądu Rejonowego w Jaworze. Stan rzeczy osądzonej pociąga za sobą również skutek w postaci prekluzji materiału procesowego, co oznacza, że okoliczności istniejące już w czasie postępowania przez wydaniem kwestionowanego orzeczenia, nie mogą być podnoszone jeżeli nie były zgłoszone w jego trakcie, poza przypadkiem, gdy strona wykaże niemożliwość ich powołania z przyczyn niezależnych. W sytuacji niniejszej sprawy brak odpowiedniego zarzutu w sprzeciwie, jaki przysługiwał powodowi w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Jaworze, stanowi o bezzasadności powództwa opozycyjnego w chwili obecnej. Podobnie nie ma możliwości na obecnym etapie podnoszenia zarzutu przedawnienia, który winien być zgłoszony w postępowaniu nakazowym, toczącym się pomiędzy stronami.

Sąd ustalił:

A. G. zawarł Bankiem (...) S.A. Oddział w J. z umowę, na zakup samochodu osobowego F. (...) na kwotę 26 100 zł. Zgodnie z jej postanowieniami kredyt spłacony miał być w 60 miesięcznych ratach, zgodnie z planem spłaty, począwszy od 1 października 1999 r. Zabezpieczeniem spłaty kredytu była zawarta jednocześnie umowa przewłaszczenia własności kredytowanego samochodu na rzecz Banku oraz weksel niepełny, do realizacji których kredytodawca mógł przystąpić w chwili postawienia kredytu w stan natychmiastowej wymagalności. Zgodnie z umową przewłaszczenia powód przeniósł własność zakupionego samochodu na rzecz Banku (...) S.A. pod warunkiem

rozwiązującym, w postaci całkowitej spłaty kredytu. W czasie zaś spłaty miał on prawo do bezpłatnego korzystania z pojazdu. W razie niewywiązania się z warunków umowy kredytowej bądź przewłaszczenia Bank miał uprawnienie do zbycia samochodu i zaliczenia uzyskanej ceny na spłatę istniejącego zadłużenia. Powód w umowie przewłaszczenia poddał się egzekucji w przedmiocie ewentualnego wydania pojazdu.

Dowód:

- odpis umowy kredytu z harmonogramem spłaty oraz umowy przewłaszczenia z 18 sierpnia 1999 r. (k. 18-21, 67-69).

W związku z niewywiązaniem się powoda z warunków spłaty kredytu (...) S.A. Oddział w J. pismem z 16 października 2000 r. wypowiedział umowę kredytu w całości, z terminem trzydziestodniowym, po upływie którego cała niespłacona suma kredytu wraz z odsetkami stała się wymagalna. Na tej podstawie Bank wystawił przeciwko powodowi bankowy tytuł egzekucyjny na sumę 27 649,26 zł ((23 324,96 zł - należność główna, 4 283,60 zł - odsetki umowne i 40,70 zł - koszty monitów), który po zaopatrzeniu w sądową klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 9 maja 2001 r., stanowił podstawę wszczętej egzekucji, poszerzonej o żądanie wydania przewłaszczonego pojazdu, przez Komornika Sądowego Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku. Po odebraniu pojazdu, samochód sprzedany został przez Bank w dniu 18 czerwca 2002 r. za pośrednictwem (...) w L., za cenę 8100 zł, co zgodne było z wyceną dokonaną na zlecenie wierzyciela przez rzeczoznawcę. Pismem z 9 lipca 2002 r. Bank (...) S.A. powiadomił A. G. o rozliczeniu wpłaty z tytułu sprzedaży auta na poczet zadłużenia, w ten sposób, że po potrąceniu z ceny 7 850,04 zł na poczet należności głównej i 249,96 zł tytułem kosztów, do zapłaty jako należność główna pozostało 15 474,92 zł oraz 15 098,17 zł jak odsetki należne do dnia 9 lipca 2002 r. wynoszące w tej dacie 33,5 % w stosunku rocznym.

Postanowieniem z dnia 30 września 2011 r. egzekucja z wniosku (...) S.A. została umorzona, wobec stwierdzenia jej bezskuteczności.

Dowód:

- odpis raportu spłaty kredytu (k. 70-72),

- odpis wypowiedzenia umowy kredytu (k. 73),

- odpis b.t.e. z 19.03.2001 r. (k.75),

- odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 9.05.2001 r. (k. 76),

- odpis wniosku o wszczęcie egzekucji z 18 marca 2002 r. (k. 77),

- odpisy akceptacji wyceny rzeczoznawcy wraz z wyceną (k. 78-80),

- odpis faktury VAT (k. 81),

- odpis informacji o rozliczeniu wpłaty z tytułu sprzedaży samochodu (k. 82),

- odpis postanowienia Komornika z 30.09.2011 r. (k. 24).

Umową przelewu wierzytelności z dnia 20 października 2005 r. (...) S.A. zbyła wierzytelność przysługującą jej przeciwko powodowi w oparciu o umowę kredytu z 18 sierpnia 1999 r., na rzecz strony pozwanej S. C. F. I. Z. N. F. S. w W., o czym zawiadomiła A. G. oraz Komornika prowadzącego egzekucję. Jednocześnie z umową przelewu wystawiony przez powoda na zlecenie (...) S.A. weksel, indosowany został bez obliga na zlecenie strony pozwanej.

S. C. F. I. Z. N. F. S. w W. w dniu 18 grudnia 2008 r. wypełnił weksel na kwotę 51 411,24 zł, tj. wedle wówczas wyliczonego stanu zadłużenia powoda, sumując należność główną oraz należności poboczne; wzywając A. G. do wykupu weksla.

Jako, że weksel nie został wykupiony strona pozwana wniosła przeciwko powodowi powództwo o jego zapłatę, uzyskując w ten sposób nakaz zapłaty wydany 25 lutego 2009 r. w postępowaniu nakazowym przez Sąd Rejonowy w Jaworze, który zasądził w całości sumę wekslową. Po zaopatrzeniu go w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2009 r. strona pozwana wszczęła przeciwko powodowi postępowanie egzekucyjne toczące się obecnie przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku Henrykiem Suszyckim.

Dowód:

- odpis weksła (k.11-12),
- odpis wezwania do wykupienia weksła (k.14),
- odpisy zawiadomień o cesji (k. 15, 83),
- odpisy zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, zajęcia wierzytelności, postanowienia o przekazaniu sprawy (k. 26-29, 32-33).

Sąd zważył:

Opisany wyżej stan faktyczny sporu Sąd ustalił w oparciu o przedstawione przez strony dowody w postaci dokumentów potwierdzających pierwotny stosunek prawy kredytu łączący powoda z (...) S.A. w W., stanowiący podstawę powstania wierzytelności, scedowanej następnie na pozwaną S. C. F. I. Z. N. F. S. w W.. Z prezentowanych dokumentów wynika też okoliczność późniejszego przelewu wierzytelności, indosowania weksła i jego uzupełnienia, przez pozwaną Fundusz, jak również uzyskanie kwestionowanego tytułu wykonawczego i wszczęcia egzekucji przeciwko A. G.. W zasadzie powołania faktyczne w tym zakresie nie były przez strony wzajemnie podważane, a różnice dotyczyły wywodzonych konsekwencji w zakresie istnienia obowiązku powoda i możliwości skutecznej egzekucji.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie. Z uzasadnienia powództwa wynika, że A. G. opiera powództwo opozycyjne na obu wskazanych podstawach tj. zdarzeniu mającemu miejsce po powstaniu w tytułu w postaci przedawnienia oraz zarzucie spełnienia świadczenia, nie rozpoznanemu w sprawie zwieńczonyj wydaniem tytułu.

W obu przypadkach w ocenie Sądu nie ma podstaw do uwzględnienia żądania.

Odnosząc się do twierdzenia spełnienia świadczenia, które nie było przedmiotem rozpoznania Sądu wydającego kwestionowane orzeczenie wskazać należy, że powód pomija zupełnie okoliczność, że nakaz zapłaty wydany został na podstawie przedstawionego przez pozwaną Fundusz weksła, wypełnionego w dniu 18 grudnia 2008 r., zaopatrzonego na odwrocie w indos (...) S.A. z dnia 20 października 2005 r. kreującego zobowiązanie samoistne i abstrakcyjne. Już samo zatem zestawienie daty powstania zobowiązania wekslowego (czyli uzupełnieniem weksła) z podnoszonym nieprecyzyjnie momentem spełnienia świadczenia, przypadającym w okresie sprzedaży przewłaszczonego pojazdu, w 2002 r. powoduje niemożność przyjęcia spełnienia świadczenia. Trudno nie dostrzec, że taka konstrukcja zakłada spełnienie świadczenia ok. sześć lat przed powstaniem zobowiązania wekslowego. Abstrahując już od rozważań na temat skuteczności i rzeczywistych konsekwencji przenoszenia praw z weksła w drodze indosu, przed jego uzupełnieniem, co wpływa na katalog możliwych do podniesienia w procesie wekslowym zarzutów, wszelkie one jednak muszą odnosić się do skuteczności kreowania przez pozwaną Fundusz zobowiązania wekslowego, co podlega ewentualnej ocenie jedynie w postępowaniu opartym na tym zobowiązaniu. Potwierdzenie w nakazie skuteczności zobowiązania wekslowego powstałego kilka lat po zdarzeniach powoływanych przez powoda, wyklucza jakiegokolwiek ponowne jego badanie, na omawianej podstawie. Na marginesie wskazać można, że nawet pominięcie zobowiązania

wekslowego i przyjęcie jako podstawy jedynie stosunku kredytu z 18.08.1999 r. nie uzasadnia twierdzenia o dokonanej zapłacie. Strona pozwana wykazała dokumentami, że cedujący Bank wykonał skutecznie istniejące po jego stronie uprawnienia wynikając z przewłaszczenia pojazdu na zabezpieczenie i rozliczył pozyskaną cenę na poczet długu powoda. Twierdzenia A. G. związane z pełnym zaspokojeniem pretensji banku opierają się raczej na domysłach, że to co uiszczył w ramach spłaty powiększone o wartość auta winno zaspokoić wierzyciela, niż na wyliczeniach, które w przeciwieństwie do niego prezentuje strona pozwana. Nie można podzielić też poglądu, że powód nie mógł wcześniej podnosić wskazywanych w uzasadnieniu powództwa opozycyjnego okoliczności. Miał on wiedzę po pierwsze o odebraniu pojazdu przez wierzyciela w celu sprzedaży już w 2002 r., następnie był wzywany do zapłaty przez Bank przed cesją w 2005 r., następnie po jej dokonaniu przez pozwanego Fundusz, wreszcie przedstawiono mu wezwanie do wykupienia weksla i wniesiono powództwo, które otrzymał wraz z nakazem. Miał zatem przez ten czas szereg możliwości do odniesienia się w przedmiocie wysokości roszczonej przez wierzyciela kwoty, zwłaszcza poprzez ewentualne kwestionowanie sumy wekslowej w procesie przed Sądem Rejonowym w Jaworze, czego z sobie wiadomych powodów nie uczynił. Twierdzenie o spełnieniu świadczenia, które nie było rozpoznane przez Sąd wydający kwestionowane orzeczenie ze względu na niemożność jego powołania nie znajduje oparcia w zebranych materiale dowodowym. Pamiętać należy także o stanowisku Sądu Najwyższego zajętym w uchwale z dnia 21 lipca 2010 r., III CZP 47/10, LEX nr 585109, gdzie dokonując wykładni pojęcia zarzutu spełnienia świadczenia, który nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie, Sąd Najwyższy stwierdził, że podstawą powództwa opozycyjnego przewidzianą w art. 840 § 1 pkt 2 in fine jest nierozpoznanie przez sąd zarzutu spełnienia świadczenia zgłoszonego przed zamknięciem rozprawy.

Nie jest zasadny zarzut przedawnienia roszczenia, po pierwsze przypomnieć można, że weksel wypełniony został w dniu 18 grudnia 2008 r. i od tej ewentualnie daty można liczyć przedawnienie egzekwowanej na jego podstawie wierzytelności. Poprzednio prowadzone postępowanie egzekucyjne z wniosku Banku, nie mają w tym zakresie istotnego znaczenia. Wreszcie wobec wydania nakazu zapłaty z dniem 25 lutego 2009 r. oraz późniejszych podjętych czynności egzekucyjnych, skutkujących obecnie prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku Henryka Suszyckiego, zastosowanie znajduje regulacja art. 123 § 1 pkt 1 i art. 124 § 2 k.c. w myśl, których bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone. Wskazać tu należy, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Mając to wszystko na względzie Sąd powództwo opozycyjne A. G. przeciwko S. C. F. I. Z. N. F. S. w W. oddalił, obciążając go zgodnie z regulacją art. 98 § 1 k.p.c. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz przeciwnika.